

Hjem > Mælkeafgiftsfonden > 2014 > Reduc. dødelighed/øget holdbarhed DEMO > Nyt værktøj til bedre klovsundhed

Nyt værktøj til bedre klovsundhed

VFL, Kvæg vil opgøre tidsforbruget på at halthedsscore en besætning. Det kan bidrage til, at landmænd 'fanger' flere halte dyr.

Hvor mange køer er egentlig halte i din besætning? Det spørgsmål kan det være svært at give et præcist svar på. Og uvisheden om hvor mange timer man skal bruge på at få talt de halte dyr op, kan gøre det uoverskueligt for landmanden at få det gjort. Det problem tager VFL, Kvæg op ved at opgøre tidsforbruget på at halthedsscore en malkekvægsbesætning.

"Vi har input fra forskere, der jævnligt halthedsscorer, med omtrentlige angivelser af, hvor lang tid den slags tager, men der findes ingen præcise tal på området. Det vil vi rette op på ved at tage tid på halthedsscoring på to forskellige måder i seks besætninger i løbet af efteråret," siger Pia Nielsen, dyrlæge hos VFL, Kvæg.

Baggrunden for den beslutning er udenlandske undersøgelser, der viser, at landmanden kun finder mellem 25 og 33 pct. af de halte køer i sin besætning. Undersøgelser har også vist, at hovedårsagen til manglende halthedsscoring er en forventning om, at det tager uoverkommeligt lang tid at lave jævnlige halthedsscoringer af alle køer i en besætning. Det kan Pia Nielsen ikke genkende til og forbinder det med begrebet staldblindhed og optagethed af en lang række andre opgaver.

"Man går i besætningen hver eneste dag og vænner sig til dyrenes adfærd. Desuden kan det være svært at være nærværende, når man samtidig skal have ensileret majs, betalt banken og afgøre, om en ny medhjælper skal passe kalve eller malke," siger Pia Nielsen.

Kortlægningen af tidsforbruget på halthedsscoring vil give landmanden et grundlag for at kunne indarbejde den i pasningsrutinerne.

"Landmanden er måske klar over, at han har et problem, men kender ikke størrelsen af det og ved heller ikke, hvor lang tid det tager at få de halte dyr talt op. Dertil kommer, at der for mange køers vedkommende kommer til at gå for længe, før der gribes ind med behandling af årsagen til haltheden. En årsag, der i de fleste tilfælde skyldes lidelser i kloven. En tidligere behandling af en klovlidelse vil resultere i en langt bedre effekt af behandlingen og en hurtigere heling af lidelsen. Det vil resultere i færre syge køer," siger Pia Nielsen.

To metoder

VFL, Kvæg vil i løbet af efteråret undersøge tidsforbruget ved to forskellige måder at foretage halthedsscoringer på. Den ene metode går ud på, at landmanden går besætningen igennem og tjekker de dyr, der står op, samt noterer deres eventuelle halthed. Derpå skal de liggende dyr op at stå og undersøges på samme måde.

"Denne undersøgelse kan udføres af en person, mens den anden model kræver to personer. Her skal alle køerne holdes nede i den ene ende af stalden, hvorefter de en for en ledes forbi den, der halthedsscorer," siger Pia Nielsen.

På baggrund af iagttagelserne angives køernes halthedsscore på en skala fra 1 til 5, hvor 1 er haltfri, mens 5 fortæller om en svær grad af halthed. Karaktererne bliver noteret i Dyreregistrering under kode 159.

Årsager til halthed

Ifølge Pia Nielsen mener flertallet af landmænd og rådgivere, at en kos halthed skyldes hudlidelsen digital dermatitis.

"Men ofte er der tale om hornrelaterede lidelser så som sålesår og såleblødninger i mere eller mindre svær grad," siger Pia Nielsen og nævner tånekroser og byld i hvid linje som to alvorlige lidelser.

"De er sværere at se, hvis man ikke får løftet benet op og undersøgt kloven ordentligt. Men disse lidelser går ud over ydelsen i mindst lige så høj grad som digital dermatitis og er meget svære at behandle, medmindre det sker på et meget tidligt tidspunkt i sygdomsforløbet," påpeger hun.

Klovkursus for dyrlæger

Også dyrlægerne har øget opmærksomheden om klovlidelser. Det kommer bl.a. til udtryk ved tilbuddet om et kursusforløb i klovsundhed for kvægdyrlæger, som er blevet til i et samarbejde mellem Den Danske Dyrlægeforening (DDD), Danske Kvægdyrlæger og VFL, Kvæg.

"Klovlidelser er et alvorligt problem både mht. velfærd og produktion. Men at forebygge og løse halthedsproblemer er en kompliceret opgave, der kræver fokus, overblik og specialviden, som ikke alle dyrlæger besidder. Det kan kurset være med til at sikre," siger Jens Philipsen formand for Sektion Kvæg i DDD om efteruddannelsen, der begynder i marts 2015.

Han glæder sig over et højt og aktivt vidensniveau om klove hos landmændene.

"Mange dygtige landmænd kan selv klovbeskære og griber hurtigt ind ved akutte problemer; også selv om der ikke er ret meget galt. Det betyder, at selv mildere tilfælde af klovlidelser behandles, og at tærsklen for klovlidelser derfor er rykket nedad. Den slags forebyggende indgreb er med til at nedsætte smittepresset," siger Jens Philipsen.

VFL, Kvæg forventer at kunne præsentere resultatet af projektet om halthedsscore sidst på året.

Læs også:

[Hyppigere beskæring gav bonus](#)

[Flere klovbeskæringer gavner mælkeydelsen](#)

[Lille udgift med mange plusser](#)

[Artiklen har været bragt i KvægNyt nr. 18 – 2014](#)

Kvægafgiftsfonden

Mælkeafgiftsfonden

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development'